

مقایسه اثر ضد اضطرابی عصاره هیدروالکلی گل بابونه در موش‌های سوری نر و ماده بالغ در حضور و فقدان غدد جنسی

تاریخ دریافت مقاله: ۸۷/۳/۲۸

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۷/۱۲/۲۴

گلی پورمهدی راد*، دکتر مهناز کسمتی**

* دانشجوی کارشناسی ارشد زیست شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشکده علوم

** دانشیار گروه زیست شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشکده علوم

چکیده

زمینه و هدف: برای عصاره گل بابونه اثرات تسکینی و ضد اضطرابی مطرح شده است. همچنین نشان داده شده این داروی گیاهی دارای ترکیبات فیتواستروژنی است. با توجه به نقش متفاوت هورمون‌های جنسی در پدیده‌های مختلف فیزیولوژیک از جمله اضطراب، به نظر می‌رسد این دارو در جنس نر و ماده متفاوت عمل نماید. لذا در این تحقیق خاصیت ضد اضطرابی بابونه در حضور و فقدان غدد جنسی در دو جنس مورد مقایسه قرار گرفت.

مواد و روش کار: در این مطالعه آزمایشگاهی که در سال ۱۳۸۵ در دانشگاه شهید چمران اهواز انجام شد از ۱۱۲ موش سوری نر و ماده بالغ نژاد NMRI در ۱۶ گروه ۷ تایی شامل: دست نخورده، شاهد (شم)، فاقد غدد جنسی و دریافت کننده دوزهای مختلف عصاره هیدروالکلی گل بابونه (۱۰، ۳۰، ۵۰ میلی گرم بر کیلوگرم) استفاده شد. ماز به علاوه مرتفع برای ارزیابی اضطراب و فعالیت حرکتی کلیه گروه‌ها مورد استفاده قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از آنالیز واریانس یک طرفه ANOVA، آزمون t و توکی برای مقایسه میانگین‌ها به طور جداگانه مورد بررسی قرار گرفت و سطح معنی داری $P < 0.05$ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: عصاره گل بابونه در دوزهای ۱۰ و ۳۰ میلی گرم بر کیلوگرم باعث کاهش اضطراب در موش‌های نر دست نخورده ($P < 0.05$) و فاقد غدد جنسی شد ($P < 0.05$) در حالی که در هیچ دوزی تأثیری بر میزان اضطراب در موش‌های ماده دست نخورده و فاقد غدد جنسی نداشت. حذف غدد جنسی باعث افزایش اضطراب در موش‌های نر نسبت به گروه شاهد شد ($P < 0.05$). حذف غدد جنسی در موش‌های ماده نسبت به گروه شاهد تأثیری بر میزان اضطراب نداشت. عصاره بابونه در دوزهای مختلف بر فعالیت حرکتی موش‌های نر اثری نداشت و در موش‌های ماده فقط در دوز ۵۰ mg/kg باعث کاهش فعالیت حرکتی شد ($P < 0.05$).

نتیجه گیری: به نظر می‌رسد اثر ضد اضطرابی بابونه وابسته به جنس بوده و احتمالاً ترکیبات فیتواستروژنی موجود در بابونه مسئول این اختلاف اثر در جنس نر و ماده می‌باشد. (مجله طبیب شرق، دوره ۱۱، شماره ۲، تابستان ۱۳۸۸، ص ۱۹ تا ۲۹)

کلیدواژه‌ها: اضطراب، غدد جنسی، گل بابونه، ماز به علاوه مرتفع، موش سوری

مقدمه

پدیده اضطراب نشان داده اند اما سیستم گاباآرژیک و گیرنده گابا A از مهم‌ترین سیستم‌های درگیر در اضطراب به‌شمار می‌آید.^(۱) برای درمان اضطراب از بنزودیازپین‌ها و باربیتورات‌ها استفاده می‌شود اما با توجه به اثرات مضر این داروهای شیمیایی

اضطراب حالتی است که هر فرد در زندگی آن را تجربه می‌کند. نشان داده شده است که کاهش آستانه سیناپسی در زمان اضطراب باعث افزایش پاسخ تدافعی به تحریکات معمولی می‌شود. مطالعات نقش سیستم‌های نوروشیمیایی وسیعی را در